

Dosarul nr. 3ra-412/21

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: E. Bancov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: V. Movilă, E. Dvurecenschii, N. Veleva)

Î N C H E I E R E

7 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Cîrlan Stepanida, reprezentată de avocatul Barbarov Eduard,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Cîrlan Stepanida împotriva Agenției Servicii Publice și Cooperativei de Consum „Universalcoop” Cantemir, intervenienți accesorii Primăria orașului Cantemir, Consiliul orășenesc Cantemir, Întreprinderea Individuală „Vist Cîrlan” cu privire la constatarea ilegalității refuzului de a examina cererea, anularea înregistrării dreptului de proprietate, radierea înscrisurilor din registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 2 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul depus de Cîrlan Stepanida și menținută hotărârea din 19 iunie 2020 a Judecătoriai Cahul, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 27 ianuarie 2017, Cîrlan Stepanida a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Cantemir, filiala ÎS „Cadastru” (actualmente Agenția Servicii Publice) și CC „Universalcoop” Cantemir, intervenienți accesorii Primăria or. Cantemir, Consiliul or. Cantemir, ÎI „Vist Cîrlan” cu privire la constatarea ilegalității refuzului de a examina cererea, anularea înregistrării dreptului de proprietate, radierea înscrisurilor din registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, terenul cu suprafața 0,6839 ha, nr. cadastral xxxx, pe care este amplasată Piața Centrală din or. Cantemir, este înregistrat cu drept de proprietate după CC „Universalcoop” Cantemir.

A menționat că înregistrarea dreptului de proprietate s-a făcut la 18 mai 2004, iar temei de înregistrare a constituit actul de transmitere-primire din 2 ianuarie 2004 cu nr. 2726/2004 și Statutul CC „Universalcoop” Cantemir.

A obiectat că multiplele adresări către Oficiul Cadastral Teritorial Cantemir al ÎS „Cadastru”, cu privire la obținerea informației privind beneficiarul dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral xxxx, au fost permanent ignorate.

A relatat că la data de 12 decembrie 2016, a sesizat OCT Cantemir cu cerere privind anularea înregistrării dreptului de proprietate asupra terenului din or. Cantemir, str. Ștefan Vodă 44, cu nr. cadastral xxxx, și radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisurilor ce țin de dreptul de proprietate deținut de CC „Universalcoop” Cantemir asupra acestui teren, dar nu a fost informat despre rezultatele examinării cererii.

A opinat că înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenului cu număr cadastral xxxx după CC „Universalcoop” Cantemir este ilegală și abuzivă, și prin urmare acest drept este afectat de nulitate absolută.

Având în vedere prevederile art. 28 din Legea cu privire la cadastrul bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, a evidențiat că actul de predare-primire și Statutul care au stat la baza înregistrării dreptului de proprietate asupra lotului de teren în litigiu, nu sunt acte juridice privind nașterea sau transmiterea dreptului de proprietate, și nu întrunesc condițiile de valabilitate a actelor translativ de proprietate.

A mai afirmat că depozitarea statului de proprietate publică în afara prevederilor strict reglementate de normele materiale în vigoare, prejudiciază grav drepturile și interesele statului, în special a unității administrativ-teritoriale, precum și drepturile și interesele locuitorilor unității de a participa la privatizarea bunurilor din proprietatea statului.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 2, 10 alin. (1)-(2), (6) din Legea privind administrarea și dectatizarea proprietății publice nr. 121 din 4 mai 2007, art. 1 alin. (1)-(3), 5 din Legea privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor nr. 91 din 5 aprilie 2007, art. 1 alin. (1)-(3), (6), 3 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale nr. 523 din 16 iulie 1999, art. 82 alin. (1)-(2) din Legea privind administrația publică locală nr. 123 din 18 martie 2003 (în vigoare la momentul înregistrării dreptului de proprietate), art. 217, 220 Cod civil.

A solicitat, inclusiv prin cererea de concretizare din 27 martie 2017, a considera ilegal refuzul OCT Cantemir de a examina cererea înaintată, a considera nulă înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral xxxx, cu suprafața 0,6839 ha, pe care este amplasată Piața Centrală din orașul Cantemir, după CC „Universalcoop” Cantemir, a radia din Registrul bunurilor imobile înscrisurile ce țin de dreptul de proprietate deținut de CC „Universalcoop” Cantemir asupra lotului de pământ din or. Cantemir, str. Ștefan Vodă 44, cu nr. cadastral xxxx, cu suprafața 0,6839 ha și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 19 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost declarată inadmisibilă acțiunea depusă în instanța de contencios administrativ de Cîrlan Stepanida împotriva IP „Agenția Servicii Publice”, CC „Universalcoop” Cantemir, terți Primăria or. Cantemir, Consiliul or. Cantemir, ÎI „Vist Cîrlan”, cu privire la constatarea ca fiind ilegal refuzul IP „Agenția Servicii Publice” de a examina cererea înaintată, constatarea nulității înregistrării dreptului de proprietate, obligarea radierii din Registrul de stat a bunurilor imobile a înscrisurilor, încasarea cheltuielilor de judecată, în partea pretențiilor cu privire la anularea înregistrării dreptului de proprietate asupra terenului de pământ cu nr. cadastral xxxx, cu suprafața de 0,6839

ha, pe care este amplasată Piața Centrală din or. Cantemir, după CC „Universalcoop” Cantemir, și cu privire la obligarea radierii din Registrul de stat a bunurilor imobile a înscrisurilor ce țin de dreptul de proprietate deținut de CC „Universalcoop” Cantemir asupra lotului de pământ cu nr. cadastral xxxx, cu suprafața de 0,6839 ha, din orașul Cantemir, strada Ștefan Vodă 44.

Prin hotărârea din 19 iunie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată în instanța de contencios administrativ de Cîrlan Stepanida împotriva IP „Agenția Servicii Publice”, CC „Universalcoop” Cantemir, terți Primăria or. Cantemir, Consiliul or. Cantemir, ÎI „Vist Cîrlan”, cu privire la constatarea ca fiind ilegal refuzul IP „Agenția Servicii Publice” de a examina cererea înaintată, anularea înregistrării dreptului de proprietate, obligarea radierii din Registrul de stat a bunurilor imobile a înscrisurilor, încasarea cheltuielilor de judecată, în partea pretențiilor cu privire la constatarea ca fiind ilegal refuzul IP „Agenția Servicii Publice” de a examina cererea înaintată și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată. A fost încasat de la Cîrlan Stepanida în beneficiul CC „Universalcoop” Cantemir cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 lei și cheltuielile de transport în mărime de 400 lei.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 9 septembrie 2020, a fost respins recursul depus de Cîrlan Stepanida, reprezentată de avocatul Barbarov Eduard și menținută încheierea din 19 iunie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central.

La 25 iunie 2020, Cîrlan Stepanida, reprezentată de avocatul Barbarov Eduard a depus apel împotriva hotărârii din 19 iunie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central, iar la data de 7 august 2020 a prezentat motivarea apelului.

Prin decizia din 2 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul depus de Cîrlan Stepanida și menținută hotărârea din 19 iunie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central. A fost încasat de la Cîrlan Stepanida în beneficiul CC „Universalcoop” Cantemir suma de 1 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 600 lei cheltuieli de transport, suportate la judecarea cauzei în instanța de apel.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind corectă hotărârea primei instanțe, iar motivele invocate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

La 25 februarie 2021, Cîrlan Stepanida, reprezentată de avocatul Barbarov Eduard, a depus motivarea recursului împreună cu cererea de recurs împotriva deciziei din 2 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, prin faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural, și nu a luat în considerație argumentele invocate în cererea de apel și s-a bazat la emiterea deciziei exclusiv pe argumentele părții adverse.

A obiectat că Curtea de Apel Cahul nu a ținut cont că prima instanță a examinat superficial probele.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

La 9 martie 2021, în adresa Agenției Servicii Publice, CC „Universalcoop” Cantemir și Primăriei or. Cantemir, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f. d. 38).

Prin referință depusă la data de 17 martie 2021, intimatul Agenția Servicii Publice a solicitat respingerea recursului.

Iar, CC „Universalcoop” Cantemir și Primăria or. Cantemir nu și-au valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că motivarea recursului depusă împreună cu cererea de recurs la instanța de apel la data de 25 februarie 2021 (f. d. 28) este în termen, or, decizia recurată ce constituie obiectul prezentului recurs a fost notificată reprezentantului recurentului, în data de 26 februarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție al scrisorii recomandate (f. d. 32).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Cîrlan Stepanida, reprezentată de avocatul Barbarov Eduard, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient

de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Cîrlan Stepanida, reprezentată de avocatul Barbarov Eduard.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Cîrlan Stepanida, reprezentată de avocatul Barbarov Eduard, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh